

Gr. i 1868 af mellem 3 og 4,000 Bevillinger kun skulde være meddelt 50 gratis, og at der i indværende Finantsaar af over 5,000 Bevillinger ikke er meddelt mere end henved 80 gratis (En Ste m m e: 92), ja men deraf vare 19 til Kommuner, altsaa ikke til Private. Jeg tror altsaa, og det maa jeg fastholde, at det, som netop fremtræder som betegnende for Indenrigsministerens nuværende Fremgangsmaade i denne Sag, nemlig at man skaffer sig en meget betydelig aarlig Indtægt gjennem disse Bevillinger, og at dennes Indtægt hentes fra dem, der mindst kunne og bør betale den, med andre Ord at et meget ringe Antal af disse Bevillinger meddeles gratis, — at denne Fremgangsmaade, siger jeg, ingenlunde kan være stemmende med den Forudsætning, som ligger til Grund for de paa-gjældende af mig anførte Love.

Winther: Den høitærede Finantsminister har ved at imødegaa Forslaget angaaende Lønningsmidlerne til Geistligheden gjort nogle almindeligere Bemærkninger, som jeg vil tillade mig at yttre mig om. Den ærede Minister sagde, at hvis det skulde være rigtigt stemmende med Grundloven at optage disse Midler paa Finantsloven, saa maatte Udeladelsen deraf betragtes som Grundlovsbrud, og det vilde dog være sørgeligt, om vi, — forsaavidt den Anskuelse er rigtig, at de burde have været opførte paa Finantsloven, — skulde i saa lang Tid have gjort os skyldige i Grundlovsbrud. Dertil vil jeg bemærke, at for det Første er der ikke fra min Side fremsat nogen Bestyldning om, at Grundlovsbrud er begaaet af Rogen, og dernæst maa jeg gjøre opmærksom paa, at der er saa mange Bestemmelser i Grundloven, som ikke have kunnet iværksættes strax. Jeg antager nu, at en af de virkelige Grunde til, at denne Sag saa længe har staaet hen, er den, at ikke Alt, hvad der li ger i Grundlovens Bud ogsaa med Hensyn til Finantsvæsenet, har kunnet paa een Gang gjøres færdigt. Men der er naturligvis en anden og langt vægtigere Grund, og det er den store Modstand, som man gjør imod, at Repræsentanterne for den Del af Befolkningen, der vælger efter den almindelige Valgret,

gjennem Finantsloven skulle komme til at øve en Fortrinsret med Hensyn til dette Spørgsmaal; jeg mener derved, at de først komme til at behandle Sagen paa Finantsloven, og at de igjennem Finantsloven kunne komme til at udøve et Tryk paa Regjeringen og paa Landstinget. Dette er den egentlige Grund til, at det ikke er stet tidligere, og skulde der være begaaet nogen Feil, tror jeg, at man maa sige, at Feilen især ligger hos dem, som ved deres Modstand have gjort det umuligt at faa indført en Bestemmelse som den, der ligger til Grund for Forslaget her, nemlig at det skulde være Tilfældet, at Grundlovens Bud i § 48 blev opfyldt, og saa burde ogsaa disse Indtægter opføres paa Finantsloven. Nu gjorde den ærede Minister opmærksom paa, at der allerede ved Behandlingen af den første Finantslov blev skjælet mellem to Arter af Statsindtægter, nemlig Statsindtægter i videre Betydning og Statsindtægter i indskrænket eller snevære Betydning. Med Hensyn til de første var man dengang kommen til det Resultat, at de ikke burde i deres fulde Udstrækning opføres paa Finantsloven, men at det i alt Fald maatte ordnes ved særlig Lov, førend man lod dem gaa ind i Finantskassen, og han fremhævede derefter adskillige Banstikigheder, som skulde stille sig iveien for at gaa en anden Vej. Han sagde, at man har lønnet forskjellige Embedsmænd med Sportler, f. Gr. Retssporler, med forskjellige Afgifter, og han anførte da Præstetinden og Præstegaardsjorderne og mente, at man altsaa allerede dengang erkjendte, at man ikke kom i Strid med Grundloven ved ikke at optage disse paa Finantsloven. Men nu paa-staar jeg, at, fordi tidligere Rigsdage have fundet, at det var hensigtsmæssigt at blive staaende ved en saadan Behandling af disse Sager, har dette ikke nogen for senere Rigsdage bindende Betydning, idet det ikke er den grundlovs-mæssige Fortolkning af Grundloven, som der er opstillet. Jeg maa bede fastholdt, at det kun er Hensigtsmæssighedshensyn, der her have gjort sig gjældende, og at det ikke er et Grundlovsbrud, der har gjort, at man er gaaet denne Vej. Jeg skal meget villig indrømme den ærede Minister, at der vilde være